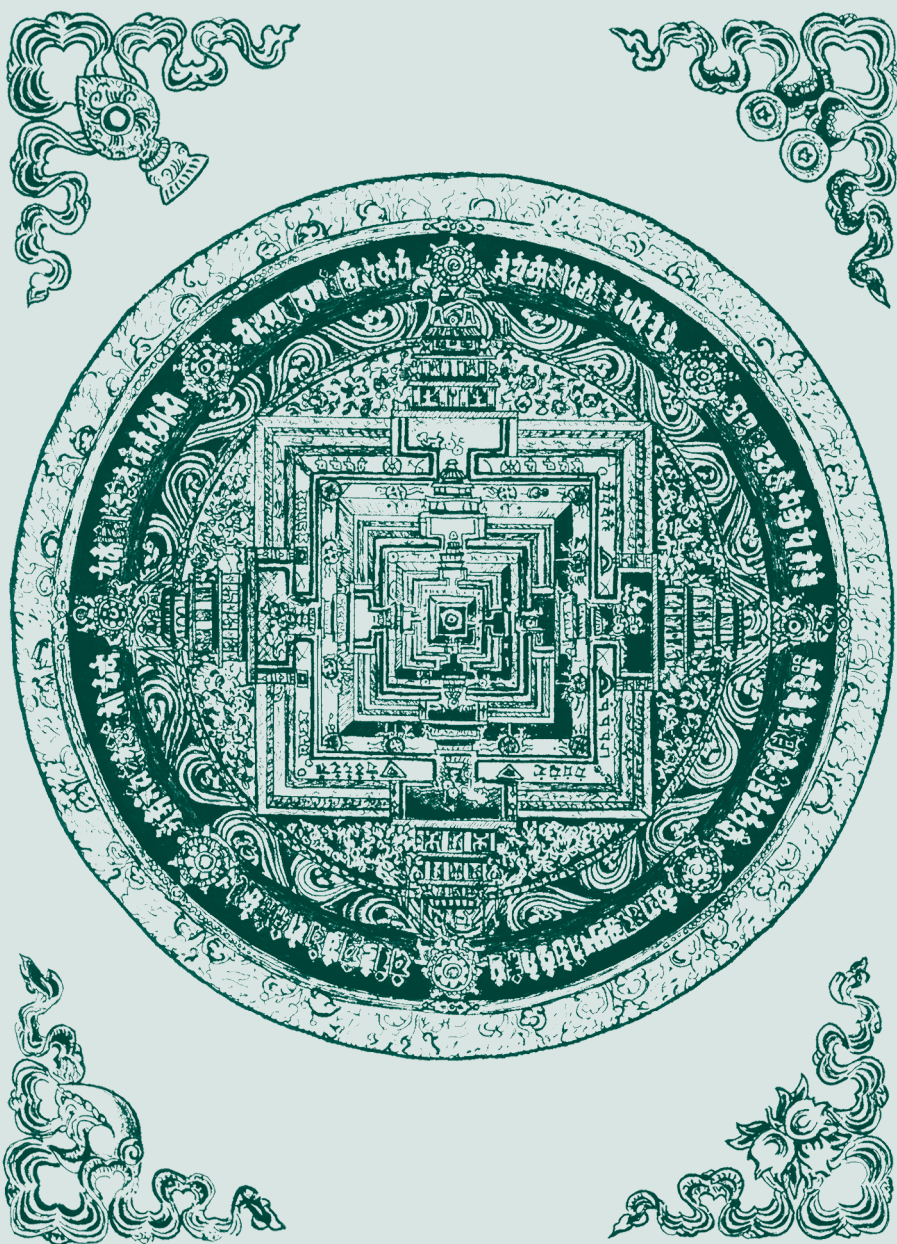

keréknyomok

2012/TAVASZ ORIENTALISZTIKAI ÉS BUDDHOLÓGIAI FOLYÓIRAT

Tartalom

TANULMÁNYOK, FORDÍTÁSOK

VÉGH JÓZSEF

A samatha meditáció
tibeti, elefántos példázata 3

GELLE ZSÓKA

Kolostori tánc Tibetben 27

KUZDER RITA

Lhamo,
a tradicionális tibeti opera 36

BÉRES JUDIT

Amdó népdalainak
átfogó tanulmánya 53

DR. AGÓCS TAMÁS

Szemléletek füzére:
Padmaszambhava tanítása 71

BESZÉLGETÉSEK, INTERJÚK

JAKAB KATALIN

HENDREY TIBOR

Beszélgetés
Khenpo Tenpa Jungdrung
Rinpocsével 84

PROGRAMOK, ESEMÉNYEK

Nemzetközi Buddhista
Nyári Egyetem 2011 91

A Tan Szigete Közösség
bajnai elvonulása 94

A Dalai Láma
hetedik látogatása
Magyarországon 95

KRITIKÁK, RECENZÍÓK

E. J. Michael Witzel:
A világ mitológiáinak eredete 102

Joanna Jurewicz:
Tűz és kogníció
a Rigvédában 102

Richard Gombrich:
Amit a Buddha gondolt 104

Graham Priest:
A gondolkodás határain túl 105

SUMMARIES IN ENGLISH 107

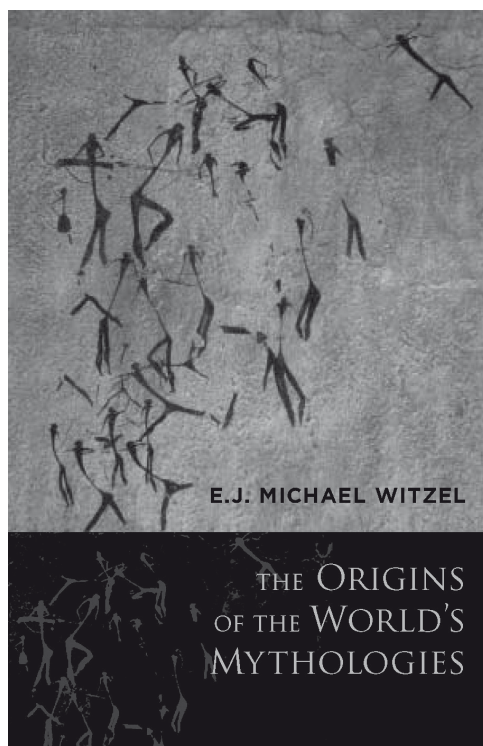
Kritikák, recenziók

E. J. Michael Witzel: A világ mitológiáinak eredete (The Origins of the World's Mythologies)

New York: Oxford University Press USA, 2012. 720 oldal

Rendhagyó módon először egy még meg sem jelent könyvre szeretnénk felhívni a figyelmet, amelyet az Oxford University Press beharangozójában egyenesen intellektuális kézigránátnak nevez. A könyv minden bizonnyal a legambiciózusabb vállalkozás a mitológia kutatásában Mircea Eliade óta. Szerzője E. J. Michael Witzel, a szanszkrit nyelv professzora a Harvard Egyetemen. Witzel professzor merészen az árral szemben úszva a legrégebbi elérhető szövegek alapján, a releváns régészeti, összehasonlító nyelvtudományi valamint humán populáció-genetikai kutatásokra is támaszkodva, az emberiség 100,000 évre visszanyúló kollektív mítoszainak eredetét egyetlen ősi afrikai forrást rekonstruál. Az „afrikai Éva” közösségeiben született mítoszok ősi spiritualitásunk legkorábbi bizonyítékait tárják elénk.

Fórizs László

Joanna Jurewicz: Tűz és kogníció a Rigvédában (Fire and cognition in the R̥gveda)

Warszawa: Dom Wydawniczy ELIPSA, 2010. 485 oldal

Joanna Jurewicz a Varsói Egyetem Dél-Ázsia Tanszékének professzora. A buddhizmus kialakulásával foglalkozó kutatók körében

nagy feltűnést keltett a *Journal of the Pāli Text Society* 26. kötetében 2000-ben megjelent írása: *Játék a tűzzel: a pratitja-szamutpáda a*

védikus gondolkodás szemszögéből (*Playing with Fire: The pratityasamutpada from the perspective of Vedic thought*). Jurewicz professzor könyve a Rigvédára támaszkodva az ősi indiai gondolkodóknak a világ és önmaguk megértésére irányuló erőfeszítéseit rekonstruálja. „A céloom az, hogy megmutassam, a kognitív nyelvészet alapfogalmai, nevezetesen a metafora és a metonímia, miként segíthetnek az ősi indiai költői szöveg, a Rigvéda elemzésében. A használatuk képessé tesz minket arra, hogy rekonstruáljuk a védikus költők gondolkodásának különböző aspektusait, és segítségükkel megmagyarázhatunk néhány homályos metaforát is. Bemutatjuk a vágy fogalmi megragadásának alapvető útját a Rigvédában.”

(Joanna Jurewicz)

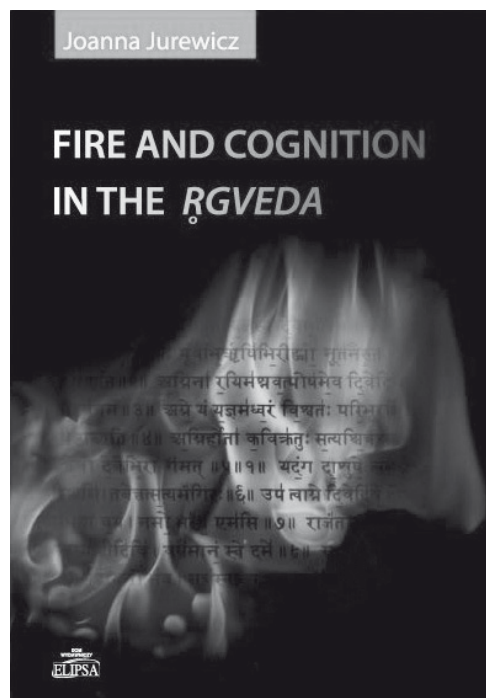
TARTALOM

Köszönetnyilvánítás

Bevezetés

Előszó

1. A Rgveda költői gondolkodásmódjának rekonstruálása a kognitív nyelvészet segítségével
2. A világ teremtése a Nāsadiya himnuszban (RV 10.129)
- I. Rész: Meghatározó események
3. Expanzió
4. A hajnali világosság megjelenése
5. Szómasajtolás
6. Agni és más meghatározó események
- II. Rész: Bölceleti modellek
7. A Vizek Gyermeke
8. A Nyersben [rejlő] Kifőtt (*āmāsu pakvām*)
9. A méz hullámai és az olvasztott vaj áramlása
10. A teheneket kiszabadító aṅgirasok
11. A teheneket kiszabadító aṅgirasok.
A halhatatlanság elérése az áldozatban.
12. A teheneket kiszabadító aṅgirasok. Meghalás.

13. Agni a rgvedai metafizika központjaként
- II. Rész: Az istenek tettei és a metafizika
14. Indra küzdelme Vṛtrával (a vṛtrahatya mítosz)
15. Bṛhaspati
16. Viṣṇu
17. Varuṇa
18. A Rgveda istenei, Agni és a Nāsadiya
- Befejező megjegyzések
- Appendix I: A könyvben elemzett legfontosabb rgvédai fogalmi metaforák
- Appendix II: A könyvben elemzett legfontosabb rgvédai metonímiák
- Appendix III: Általános tartományok és a valóság transzformációjának általános modellje a rgvédában
- Appendix IV: A bölceleti modellek diagramjai
- Appendix V: A könyvben elemzett versszakok jegyzéke
- Bibliográfia

Fórizs László